

[J. C. A. Larsen.]

strækkelig Hjælp mod de Vanskeligheder, man vilde afhjælpe. Jeg tror, at vi kan regne med en 5000—6000 Laantagere i dette Aar, men jeg vil indrømme, at der kan maaske komme mange flere.

Jeg har ikke under mine første Udtalelser udtalt mig imod, at der skulde stilles nogen Sikkerhed. Dette her skal jo ikke være en Hjælpekassehjælp; der staar udtrykkelig i Lovforslaget, at det skal være et Laan, og Haandværket har heller ikke ønsket det som Tilskud eller som Hjælpekassehjælp, men som et Laan. Man har fra denne Plads omtalt Laanet af 1918, da der ikke blev stillet Sikkerhed, og det er jo forholdsvis kun ganske minimale Summer af Laanet den Gang, som ikke er tilbagebetalt. Det beviser, at Haandværket her i vort Land altid har agtet at staa ved, hvad man er gaaet ind paa. Derfor er jeg ikke saa ængstelig; men jeg mener dog, der skal være en Sigtning, og jeg mener, at Bedømmelsen sker sikrest og bedst i Kommunalbestyrelsen, som maa have et moralsk Ansvar for dem, den anbefaler til dette Laan.

Jeg har et Par enkelte Bemærkninger at gøre til de Udtalelser, der er faldet under denne Behandling.

Jeg kan fuldt ud give Tilslutning til det ærede Medlem Hr. Rasmussen (Gylling)s Udtalelse om, at Haandværket har været de tavse, har ikke krævet til enhver Tid, og derfor er de ogsaa blevet skubbet ud til det sidste. Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby), naar han siger, at det er ikke Staten, der skal holde Erhvervene oppe; det er Erhvervene, der skal holde Staten oppe. Det er en ganske naturlig og ganske fornuftig Udtalelse; for Staten kan ikke holde Erhvervene oppe, dersom ikke Erhvervene kan yde noget selv. Men under hele denne Lovgivning, vi nu gennem et Par Aar har haft paa dette Omraade, er Lovforslaget, som jeg udtalte, sidst jeg havde Ordet, en logisk Konsekvens af det, der foreligger i Forvejen. Vi fra vor Side hører jo til dem, der mener, at man burde gaa andre Veje og vælge andre Midler; men vi kan ikke gennemføre vore Ønsker og Tanker alene. Og derfor mener vi, at Haandværket maa ikke stilles ringere end de andre Erhverv.

Jeg er meget glad ved den Udtalelse, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Schmidt. Jeg fremsatte den samme Tanke fra denne Plads for flere Aar siden, uden at den da vandt Tilslutning fra nogen Side. Nu synes der altsaa at vaagne en Erkendelse

af, at det Arbejde, som en Haandværker maa udføre, naar han bliver kaldt til at gøre saadant Arbejde — jeg kunde næsten sige: under samme Forhold som en Læge, naar denne bliver kaldt ud —, ikke bør behandles, som det bliver behandlet. Efter at han har udført Arbejdet, kan han faa Lov til at vente en Tid, og naar den Tid er gaaet, faar han at vide, at man er i Færd med en Akkord eller Indefrysning, eller hvad man nu har faaet indført her i Landet, og saa faar han ingenting.

Jeg er ganske af samme Opfattelse, som blev fremført her før, at den Haandværker, som udfører et Arbejde til en nødvendig Vedligeholdelse af en Bedrift f. Eks., maa have samme Krav som den Fodermester, der passer Kreaturerne, og samme Krav som den Gartner, der klipper en Hæk for den, han er ansat hos. De har en privilegeret Fordring; men Haandværkeren hænger, naar Tiden er kommet, da Boet skal gøres op, altid ude i den yderste Periferi. Derfor vil jeg gerne have, at disse Tanker, som jeg har fremsat før, og som ikke har fundet Ørenlyd, men som nu atter bliver fremsat af det ærede Medlem Hr. Schmidt, kunde finde mere Gehør i denne Sal.

Jeg har saa en ganske kort Bemærkning at gøre til det ærede Medlem Hr. Lundberg, der fandt sig foranlediget til at komme herop og sige, at det var en mærkelig Udtalelse, jeg var kommet med, at det ikke var større Gældsbyrder, man trængte til. Det ærede Medlem har formentlig ikke været her i Salen hele Tiden, og jeg vil derfor bede det ærede Medlem om at læse mine Udtalelser i Fortrykket, naar det fremkommer, der vil han finde min Begrundelse. Jeg har udtrykkeligt fremhævet, at det ikke var de Veje, vi ønskede at gaa, de kunde udskyde Katastrofen en Tid, men kun en Tid; vi ønsker at gaa andre Veje, hvor man muligvis under vanskelige Forhold kan arbejde sig langsomt op, men Laan og Tilskud fører os kun dybere ud. Jeg erkender imidlertid, at under de nuværende Forhold maa Haandværket have samme Krav som andre Erhverv, jeg drister mig endog til at sige — man vil maaske paastaa, det er, fordi jeg selv er Haandværker —, at Haandværket i mange Tilfælde har betydelig større Krav end andre. Jeg anbefaler derfor Lovforslaget, skønt det, som sagt, ikke følger de Veje, vi kunde ønske at gaa.

Rasmussen (Gylling): Naar jeg før fremsatte Ønsket om en Forhøjelse af Maksimumsbeløbet for den enkelte Laantager fra 600 Kr. til 1 000 Kr., var det under den